

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

A GYERMEKBÁNTALMAZÁS MEGELŐZÉSE A GYEREKEK TÁBOROZTATÁSAKOR

A CATS Project (Children as Actors for Transforming Society) kiadványa alapján készítette a Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület.

Ez a tájékoztató az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének szellemiségében készült.

Azért állítottuk össze ezt az anyagot, hogy a gyerekek táboroztatása, nyaraltatása során minden résztvevő *felszabadultan*, ugyanakkor *biztonságban* is érezhesse magát. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő légkör kialakítása, a felnőttek és a gyerekek egymás iránti tisztelete, egymás elfogadása.

Javasoljuk, hogy ezt a tájékoztatót a tábor minden résztvevőjével ismertessék meg még a táborozás, nyaralás megkezdése előtt, betartását pedig minden felnőttől – szervezőktől, vezetőktől, kiségitőktől, önkéntesektől – és gyerektől, fiattól várják el.

Ismertetjük a gyermekbántalmazás és az elhanyagolás formáit és azokat az egyszerű szabályokat, amelyeket betartva mindenki jól érezheti magát. Ha azonban mégis megtörténne, aminek nem szabadna megtörténnie, az alábbiakban közölt protokollt követve könnyebb lesz az eset kezelése.

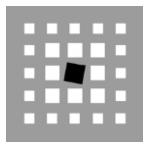
Az alapvető értékekről

A rossz bánásmód, az agresszív viselkedés, különösen az erőszak, a bántalmazás semmilyen formája nem megengedhető. Ezzel szemben kiemelendő a *méltóság* szerepe, mint mindannyiunk veleszületett joga arra, hogy megbecsüljenek minket és etikus bánásmódban részesüljünk.

Az egymás iránt *tanúsított figyelem*, a másik fél véleményének, álláspontjának meghallgatása és tiszteletben tartása, a *türelem*, a *nyitottság*, az *őszinteség* és a *kedvesség* – lehetnek a meghatározó értékek az *önzetlenség*, a *becsületesség*, a *tisztaság* és a *szerelem* mellett.

GYERMEKVÉDELMI SZEMLÉLET A TÁBOROKBAN IS

A gyermekbántalmazás a világon mindenhol problémát jelent, bármelyik országban és élethelyzetben előfordulhat. Gyermekbántalmazás alatt értjük a fizikai, a szexuális és az érzelmi abúzust, de a gyerekek és fiatalok elhanyagolását is. A gyerekek és a fiatalok kizsákmányolás, bántalmazás, visszaélés, erőszak és elhanyagolás áldozataivá válhatnak családjaikban, tágabb közösségeikben, a különböző intézményekben, szervezetekben, magán- vagy közterületen, különböző körülmények között, és nagyon sokféle ember által – akik ebben az esetben lehetnek a táborok, nyaraltatások szervezői, az ott dolgozók, kiségitők, látogatók és maguk a résztvevő gyerekek, fiatalok is.

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

ALAPELVEK

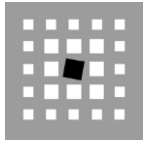
Minden résztvevőnek biztosítania kell a gyerekek és fiatalok védelmét az erőszak és kizsákmányolás minden formájával szemben. Alapelv, és a szervezők valamint minden felnőtt résztvevő esetében kötelező, hogy tisztelettel és bizalommal forduljanak a táborozók, nyaralók felé, mutassanak jó példát.

MIT JELENT A GYEREKEK BÁNTALMAZÁSA, ELHANYAGOLÁSA?

A következőkben a gyerekek bántalmazásának, elhanyagolásának azon formáiról lesz szó, amelyekre a leginkább oda kell figyelni táboroztatáskor, nyaraláskor.

Gyermekbántalmazásról nem csak akkor beszélünk, ha valaki testi-lelki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, hanem, ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

- **Erőszak:** a gyerek fizikai, érzelmi vagy szexuális bántalmazása elhanyagolás vagy kizsákmányolás útján, aktív cselekvéssel vagy mulasztással, direkt vagy indirekt formában, veszélyeztetéssel vagy a gyerek méltóságának, fizikai, pszichés állapotának vagy társadalmi státuszának megsértésével, fejlődésének hátráltatásával, veszélyeztetésével.
- **Gyermekpornográfia:** a gyermek valós vagy szimulált, kifejezett szexuális cselekményben való részvételének vagy a gyermek nemi szerveinek bármilyen módon történő bemutatása Ilyen pl.: fénykép, negatív, dia, magazin, könyv, rajz, film, videofelvétel, CD-k, DVD-k vagy más fájlok. A pornográfiának alapvetően két kategóriáját különböztetjük meg: „soft core” pornográfia, ami gyerekekről meztelen, vonzó képeket mutat be, ill. „hard core” pornográfia, ami nyíltan ábrázolja a gyerekek szexuális viselkedését – mindkét esetben a gyerekek szexuális kizsákmányolása történik.
- **A gyerekekkel szembeni szexuális erőszak:** a gyermek és felnőtt, vagy idősebb, szexuálisan tapasztalt gyerek (idegen, testvér, vagy „hatalommal” bíró személy, pl. szülő vagy gondozó) közötti kapcsolat, mely során a gyereket a nála idősebb személy szexuális szükségleteinek kielégítésére használja bármilyen formában, függetlenül attól, hogy a gyerek tisztában van-e azzal, ami vele történik. Ezt teheti erőfölényének kihasználásával, becsapással, megvesztegetéssel, fenyegetéssel, vagy nyomásgyakorlással. A szexuális erőszak is lehet fizikai, szóbeli vagy érzelmi. Az is szexuális erőszaknak minősül, ha a gyereket pornográf anyagok közös megtekintésére, készítésére kényszerítenek, valós vagy imitált szexuális aktust kell néznie, vagy arra kéri, viselkedjen szexuálisan számára kellemetlen, nem helyénvalónak érzett, nem elfogadható módon.
- **Kirekesztés (diszkrimináció):** a gyerekekkel szembeni negatív elfogultság vagy előítéletesség, kizárás a csoportból, elkülönítés.

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

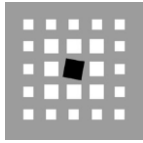
- **Érzelmi abúzus:** a gyerekek érzelmi bántalmazása súlyos és maradandó negatív hatással van érzelmi fejlődésükre. A gyerekekben az értéktelenség, a szeretetlenség, a nem kívántság és a hasznavehetetlenség érzésének keltése önértékelési zavarokhoz, kötődési nehézségekhez vezethet. Ilyen például, ha folyamatosan azt mondogatják neki, hogy nem ér semmit, nem szeretik, nem elég jó, vagy csak akkor ismerik el, ha valaki másnak az elvárásai szerint cselekszik. Ilyen az is, ha a gyerek korának vagy fejlettségének nem megfelelő elvárásokat támasztanak vele szemben, vagy, ha folyamatosan félelemben tartják, kizsákmányolják. Az érzelmi abúzus a bántalmazás minden más formájában jelen van, de magában is előfordul.
- **Elhanyagolás:** a gyerek alapvető fizikai és pszichológiai szükségleteinek kielégítetlensége, amelynek következménye a gyermek lemaradása a fizikai és a kognitív, érzelmi fejlődésben.
- **Fizikai bántalmazás:** ha megütik, megrázzák, megdobják, megégetik, leforrázzák, fojtogatják, vagy bármi más módon okoznak a gyerek testén sérülést. Bántalmazásnak minősül az is, ha a szülő, gondviselő színleli, vagy maga okozza a betegség tüneteit a gyermekén (ezt nevezik Münchhausen szindrómának).
- **A gyermek kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolása:** a gyerekeket megalázó, degradáló, gyakran a gyermek életét veszélyeztető szexuális cselekmények tartoznak ide. Három, egymással összefüggő formáját különböztetjük meg: a prostitúciót, a pornográfiát és a szexuális célú emberkereskedelmet. További formái a szex turizmus, a gyermekházasság és a kényszerházasság.

MEGELŐZÉS – már az előkészületek során is

A prevenció, a megelőzés első és legfontosabb lépése, hogy *minden gyerek és fiatal ismerje a jogait, e jogok érvényesüljenek és élvezzenek védelmet* a megfelelő vezetés mellett, amibe beletartozik a gyerekekkel kapcsolatba kerülő személyzet kiválasztása, felkészítése is.

A szervezőknek a kiválasztáskor gondosan ügyelniük kell a különböző kockázatok felmérésére, értékelésére, pl.: milyen felkészültségű a jelentkező? Milyen tapasztalatai vannak ezen a területen? Dolgozott-e már gyerekekkel? Korábbi munkaadóinak milyen tapasztalatai vannak vele kapcsolatban? Később pedig szükség van a folyamatos szupervízióra, iránymutatásra, kapcsolattartásra (és ennek megfelelő módjaira is), ami kiterjedhet a felnőtt kísérőkre, résztvevőkre, önkéntesekre, kortárs segítőkre is. A tábor megkezdése előtt praktikus egy találkozó keretében tisztázni az elvárásokat, ismertetni a gyermeki jogokat, a bántalmazás és elhanyagolás formáit és ezek felismerésének módjait, egyszerűbb konfliktuskezelő, kommunikációs technikákat, balesetmegelőzési ismereteket.

A szupervízió vonatkozhat a gyerekekre is, és érdemes külön figyelmet fordítani az információs technológiák – email, mobiltelefon, internet – használatának szabályozására. Ez azt jelenti, hogy a megfelelő információk mellett az ellenőrzés és jelzés, visszacsatolás lehetőségét is biztosítani kell. Ha van a helyszínen internet-hozzáférés, használjanak szűrőprogramot a gyerekek számára káros tartalmak elkerüléséhez. (Bővebben erről A gyerekek védelme a káros információktól c. részben írunk.).

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

További információk találhatóak erről az NMHH Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal ajánlásában:
http://nmhh.hu/dokumentum/162986/szurosszoftver_ajanlas.pdf

Érdeemes továbbá mindenki számára hozzáférhető helyeken elhelyezni egy listát a

- mentők, tűzoltók, rendőrség,
- a legközelebbi kórház,
- a tábor vezetői,
- a veszélyhelyzetben felelős szervezők,
- a tábor gyermekvédelmi felelősének elérhetőségéről.

Célszerű a szülőktől, gondviselőktől előzetesen, még a tábor megkezdése előtt, írásban információt kérni a gyermek

- esetleges betegségeiről,
- allergiájáról, érzékenységről, pl.: élelmiszer, gyógyszer, stb.,
- az általa rendszeresen szedett gyógyszerekről,
- vércsoportjáról,
- speciális étrend igényéről.

Ha a gyermek valamilyen gyógyszert rendszeresen szed, egyeztessék előre, hogy azt magánál tarthatja-e, vagy leadja egy felnőttnek. Szintén fontos, hogy a gyerekek TAJ kártyájának, biztosításának másolata rendelkezésre álljon szükség esetén.

Előzetesen tisztázandó a gyerekek elhelyezése is. Célszerű írásban rögzíteni – szülői, gondviselői beleegyezéssel -, hogy milyen körülmények között alhat a gyerek: például nemek szerint külön szobában, felnőttek és gyerekek külön szobában, vagy, ha felnőtt kísérelvel érkezik a gyerek, ők kapjanak külön „családi” szobát.

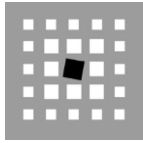
Érdeemes előre egyeztetni az oda- és visszautazás körülményeit, és az ezzel kapcsolatos felelősséget is.

A megelőzés alapja a tudatosság és az odafigyelés:

- Azok a felnőttek, akik felelősek a gyerekekért a táborban, nyaralás, az ellátás során, a következőket tehetik: mérjék fel a lehetséges veszélyforrásokat, kockázatokat, alakítsanak ki biztonságos környezetet, szükség esetén nyújtsanak segítséget, és vigyázzanak, figyeljenek oda a tábor, nyaralás ideje alatt a gyerekekre, fiatalokra.

Alapvető fontosságú, hogy *egyértelmű* legyen minden résztvevő és szervező számára, hogy milyen helyzetekben ki a felelős a gyerekekért és fiatalokért, épségükért, biztonságukért, csomagjaikért (értékeikért).

A tábor, nyaralás „házi rendjének” további részeit alakítsák ki együtt a gyerekekkel, hiszen a program alapvetően nekik szól! Jó, ha tudják és megértik azt is, hogy azok a szabályok, amik betartása kötelező, az ő biztonságukat, jóllétüket szolgálja – ezt egy közös foglalkozáson érdemes megbeszélni.

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

A MEGVALÓSÍTÁS MÓDJA – teremtsünk a gyerekeknek „erőszakmentes zónát”!

A gyerekek védelme az erőszak minden módjától és a kizsákmányolástól elsődleges szempont kell legyen minden táborban, kirándulásnál, nyaralás alkalmával is. A megelőzéshez és kezeléshez erős elköteleződésre van szükség: minden esetre, amit a gyerekek jeleznek – legyen az valós vagy akár csak vélt eset, sejtés – reagálni kell, meg kell vizsgálni, mi történt, függetlenül a jelzés módjától és a személytől, akitől érkezett, vagy akire vonatkozik.

Érdemes a tábor (vagy bármely helyszín) területét „erőszakmentes zónává” nyilvánítani, így egyértelmű lesz mindenki számára a szemlélet, amit képviselnek az ott lévők.

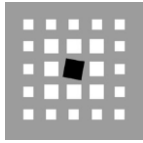
A következő két felsorolásban azokat az egyszerű szabályokat gyűjtöttük össze, amelyek ebben segítenek.

Mit várhatunk el a felnőttektől?

- Legyenek tisztában azzal, mi a gyermekbántalmazás és a gyerekek kizsákmányolása, ebben segítségükre van ez az anyag is.
- Ismerjék fel a bántalmazás jeleit, és ha ilyet tapasztalnak, jelentsék azonnal a gyermekvédelmi felelősnek.
- Legyenek tisztában saját szerepükkel és annak határaival, ismerjék a jelzés módját, ha az ellenkezőjét tapasztalják a helyesnek tartottaknak.
- Tartsák tiszteletben minden résztvevő alapvető jogait azzal, hogy korrekten, becsületesen, tapintattal járnak el minden esetben, a másik fél méltóságát megőrizve.
- Vegyenek részt aktívan a mindenkit tiszteletben tartó légkör kialakításában.
- Szakmailag és saját személyüket tekintve is hozzák ki magukból a legtöbbet, és ezt várják el kollégáiktól és a többi felnőttől is.
- Óvják a saját és mások egészségét, biztonságát és jóllétét.

Minden résztvevőnek, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt érdemes a következőket betartani:

- Gyermekkel szexuális kapcsolatot kezdeményezni, létesíteni tilos.
- Minden gyerek legyen a szobájában, vagy az erre kijelölt helyen este 11 óra után, kivéve kivételes közös programokat.
- Kerüljék a félreérthető, sértő viselkedést: sose tegyenek szexuális töltetű, provokatív, nem helyénvaló kijelentéseket, ne viselkedjenek kétértelműen.
- Ne aludjanak egy ágyban gyerekekkel, rájuk bízott fiatalokkal.
- Ne végezzenek a felnőttek olyan tevékenységet a gyerekek és fiatalok helyett, amire maguk is képesek. Például öltözködés, rendcsinálás, tisztálkodás. Ne diszkrimináljanak, alázzanak, szégyenítsenek meg, degradáljanak, szidalmazzanak gyereket, fiatalot. Minden olyan megnyilvánulás idetartozik, amit érzelmi abúzusnak tekintünk, és ennek megelőzésére külön figyelmet kell fordítani minden résztvevő, szervező közötti interakcióban.
- Ne alkalmazzanak fizikai erőszakot, pszichikai kényszert („nevelő célzattal” sem), ne bántalmazzanak senkit.

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

- Ne tegyenek olyat, amit más sértőnek, erőszakosnak vélhet, ne veszélyeztessenek másokat erőszakos viselkedésükkel.
- Ne nézzék el, ha a szervezők vagy a résztvevők közül bárki megsértené a fenti, általánosan elvárható elveket és gyakorlatot.
- Szűrjék a gyerekek, fiatalok számára káros internetes tartalmakat (korlátozva hozzáférésüket), vagy legalább ne tegyék ki őket annak. A legjobb persze, ha a gyerekek értik és elfogadják, mi a káros számukra és védettek ezekkel szemben.
- A gyerekek és fiatalok személyes információit mindig kezeljék bizalmasan.
- Segítsék a gyerekeket abban, hogy egymás között, egymással szemben se alkalmazzanak erőszakot, ne kerüljön sor zaklatásra, bántalmazásra, kiközösítésre, ezeket minden esetben tájékoztassák fel, és beszéljék meg az érintettekkel.

A gyerekek védelme a káros információktól

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 17. cikkével összhangban a gyerekeknek és fiataloknak joguk van a védelemhez az olyan információktól, amelyeket nem kell ismerniük, nem értenek meg vagy még nem elég érettek a feldolgozásukhoz. Ez különösen vonatkozik a szexuális jellegű/tartalmú információkra.

Minden felnőtt kötelessége, hogy megvédje a gyerekeket az ilyen információk okozta káros hatásoktól, a kommunikáció minden formájában és csatornáján, esetünkben pl. a vetítések, prezentációk, viták, beszélgetések alkalmával.

Figyeljünk arra, hogy a felnőttek

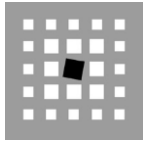
- ne meséljenek ijesztő, sokkoló történeteket,
- ne mutassanak be sokkoló képeket, felvételeket,
- a különböző kultúrákban, közösségekben eltérő lehet a fentiek megítélése, ezért legyenek érzékenyek erre, tájékozódjanak,
- ügyeljenek szóhasználatukra, ne használjanak nem odaillő, sértő, trágár szavakat.

Praktikus, ha van lehetőség arra, hogy ha a foglalkozások során bárki (akár gyerek, akár felnőtt) kényelmetlenül érzi magát, szünetet tartsanak, elvonulhasson. Erre érdemes fenntartani egy csendes, gyermekbarát helyiséget.

Az információhoz való hozzáférés szabadsága és a védelem biztosítása között nem könnyű a határt meghúzni. Indokolatlanul ne korlátozza senki a gyerekek jogait e téren sem.

Balesetmegelőzés

A gyerekekért felelős felnőttek, szervezők feladata továbbá az is, hogy felkészítsék, és lehetőség szerint megóvják őket a balesetektől. Ebben lehet segítségükre az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az ENSZ Gyermekvédelmi Alapja (UNICEF) által készített gyűjtemény, , ami színesen, gyereknyelven tartalmazza a fontos tudnivalókat.

Család, Gyermekek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

Az Érezd magad jól, de légy biztonságban! című anyag elérhető itt:

<http://balesetmegelozes.ogyei.hu/downloads/%C3%89rezd%20magad%20j%C3%B3l,%20de%20%C3%A9gy%20biztons%C3%A1gban.pdf>

Az Országos Gyermek egészségügyi Intézet és a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlása pedig a felnőtteknek segít felismerni azokat a helyzeteket, amikor sürgősségi vagy ügyeleti orvosi ellátásra van szükség:

<http://www.ogyei.hu/upload/files/Mikor%20forduljunk%20s%C3%BCrg%C5%91ss%C3%A9ggel%20gyermekgy%C3%B3gy%C3%A1szati%20ell%C3%A1t%C3%A1shoz,%20%C3%BCgylethez.pdf>

GYERMEKVÉDELMI PROTOKOLL

A gyerekek és fiatalok bántalmazása, az ellenük irányuló erőszak, balesetek és különféle incidensek megzavarják a tábor, nyaralás működésének rendjét, és veszélyeztetik a résztvevőket. Ilyen lehet például: fizikai vagy szexuális erőszak, támadás, durva verbális agresszió, fenyegetés, rablás, lopás, személyes tulajdon rongálása, közlekedési baleset, súlyos sérülés, természeti katasztrófa, tüzeset, terrorcselekmény, robbanás, gáz- vagy vegyszermérgezés, elektronikus vagy más formátumú pornográf tartalomnak való kitettség.

Ki a felelősség?

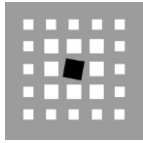
A fenti esetekre fel kell készülni, ezért érdemes kijelölni a tábor szervezői között olyan, a **veszélyhelyzetben felelős személyeket**, akik ilyenkor cselekedni tudnak, és folyamatosan elérhetőek telefonon. Fontos, hogy a résztvevő gyerekek, fiatalok is ismerjék az ilyen esetekben életbe lépő eljárást és a felelősöket (akiknek praktikus valamilyen jól látható megkülönböztető jelzést, ruhadarabot viselni). Célszerű tisztázni, hogy hány gyerekért felelős egy felnőtt – ez függhet a gyerekek életkorától, speciális szükségleteitől –; ha több felelőst jelölünk ki, fontos, hogy tudják a gyerekek azt is, ki figyel rájuk, kihez fordulhatnak kérdéseikkel, problémáikkal.

A táborban érdemes kijelölni **gyermekvédelmi felelőst**: olyan felnőttet, akihez bármelyik résztvevő bizalommal fordulhat már a tábor kezdete előtt és a tábor alatt végig. Ő biztosítja a gyerekek és fiatalok biztonságát, jóllétét, és szem előtt tartja legfőbb érdeküket, hozzá fordulhatnak, ha jelezni szeretnének valamilyen esetet.

Teendők a gyerekek és fiatalok biztonságáért

Jelzés:

- Bármilyen, a gyerekek épségével, biztonságával és jóllétével kapcsolatos esetet, panaszt *szóban és írásban* is jelezhet gyerek és felnőtt egyaránt. A gyermekvédelmi felelős a felmerülő szempontok alapján megvizsgálja az esetet, és koordinálja a szükséges lépéseket, együttműködve a jelző, ill. a gyerekért felelős felnőttel, hogy a legmegfelelőbb és leghatékonyabb megoldást találják meg.

Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület

Family Child Youth Association

- *Azonnal* fel kell ajánlani az érintett gyerekek, fiatalok a támogatást, segítséget, és az eset vizsgálatának lehetőségét. Szükség esetén azonnali orvosi vizsgálatra és ellátásra is szükség lehet.
- Fel kell venni továbbá a kapcsolatot az érintett gyerekek családjával is, értesíteni őket a történekről és az addigi segítségnyújtás módjáról, megbeszélni a további lépéseket.
- Az esetről írásos feljegyzést is szükséges lehet készíteni, ami részletesen tartalmazza, hogy mi történt. Érdemes erre olyan formanyomtatványt szerkeszteni, ami könnyen hozzáférhető a táborban dolgozóknak, vagy más esetekben használatos alkalmazni.
- **Az egész eljárás során a gyerek legfőbb érdekét kell folyamatosan szem előtt tartani és prioritásként kezelni.**

Utánkövetés:

- Egyes esetekben szükséges lehet további segítők, szolgáltatók vagy hatóságok bevonására az eset kezeléséhez vagy az érintetteknek a következmények feldolgozásához.
- A körülményektől függően ez lehet:
 - tanácsadás, akár szakemberhez bevonásával,
 - az érintettek támogatása,
 - találkozó összehívása az eset közös átgondolásához, a tanulságok levonásához,
 - orvos vagy más szakember bevonása a kezelésbe.
- Az érintettek visszajelzései és a tanulságok alapján továbbgondolható és finomítható ez a protokoll, hogy a jövőben hatékonyabban, mindenki érdekeinek és jogainak tiszteletben tartásával és érvényesülésével legyenek kezelhetők ezek az esetek. *Ebbe a folyamatba fontos bevonni a gyerekeket is, hiszen a cél éppen az ő biztonságuk és jóllétük.*

A CATS Project-ről

A CATS projekt munkatársai Jonathan Levy vezetésével eredetileg azért állították össze az ajánlás alapjául szolgáló anyagot, hogy rendezvényeiken a gyerekek mindig biztonságban legyenek. 50 éve szerveznek olyan nemzetközi táborokat, konferenciákat, amelyeken gyerekek és felnőttek együtt vesznek részt, így igen nagy tapasztalattal rendelkeznek a területen.

A CATS (Children as Actors for Transforming Society, vagyis „Gyerekek a társadalom átforgálásáért”) konferencia idén nyáron is megrendezésre kerül. 6 napon át gyerekek, fiatalok és felnőttek tanulnak együtt és osztják meg gondolataikat és tapasztalataikat a különböző programokon az aktív társadalmi részvételről egy befogadóbb, nyitottabb, fenntarthatóbb társadalom létrehozásáért. A felnőttek között ott lesznek tapasztalt gyermekjogi és gyermekjóléti szakemberek is számos országból. Egyedülálló élmény ez minden résztvevőnek: a gyerekek megtanulnak kiállni a jogaikért, a felnőttek új ötletekkel térhetnek haza, hiszen bővíthetik ismereteiket arról, hányféleképpen vonhatók be a gyerekek a társadalom formálásába, hogyan dolgozhatnak együtt ezen.

Bővebben a CATS konferenciáról: www.catsconference.com